

SOUTĚŽ „O NUTRIČNĚ NEJKVALITNĚJŠÍ ŘEPKU“

doc. Ing. Jiří Brát, CSc.¹, Ing. Petr Zehnálek²,

doc. Ing. Petr Baranyk, CSc.³

¹Vím, co jím a piju, o.p.s. Praha, ²ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou,

³Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejnin

V rámci vyhodnocovacích seminářů Systému výroby řepky se pravidelně vyhlašují výsledky soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“. V roce 2008 zvítězily odrůdy Labrador, Aviso a Radost. V dalších letech se vyhodnocovaly již dvě kategorie: odrůdy s předpokladem nové registrace a odrůdy ze Seznamu doporučených odrůd. Přehled vítězů od roku 2009 je uveden v tabulce 1.

Tab. 1: Vítězové soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“

Rok	Kategorie odrůd	
	s předpokladem registrace	ze Seznamu doporučených odrůd
2009	Appolon	Labrador
2010	DK Exfile	Labrador
2011	Jumper	Labrador
2012	DK Explicit	Jumper
2013	DK Sensei	Jumper
2014	Astronom	DK Exquisite
2015	Alicante	Astronom
2016	Acapulco	Astronom
2017	Obelix	Allison
2018	Angelico	Allison
2019	Agile	Allison
2020	Aurelia	Angelico
2021	Picard	Agile (PT298)
2022	Crocus	Absolut

Jak dopadlo hodnocení odrůd v roce 2022 ukazují tabulky 2 a 3. Odrůdy jsou seřazeny sestupně dle klesajícího indexu „I“.

Index „I“ je dán obsahem esenciálních mastných kyselin, vypočítaným dle vzorce:

$$I = \% LA + 2 * \% ALA,$$

Tab. 2: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách aktuálně zkoušených v pokusech pro Seznam doporučených odrůd v ročníku 2021/2022 (průměr z let 2020 až 2022)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu "I"
	linolové	linolenové	
Absolut	20,52	8,98	38,48
Aganos	19,77	8,65	37,07
Architect	19,27	8,84	36,95
Aurelia	20,32	8,24	36,80
LG Antigua	19,82	8,43	36,68
Hogofogo	19,96	8,14	36,24
Ambassador	20,06	8,02	36,10
Onca	18,59	8,66	35,92
Picard	19,18	8,33	35,84
DK Exlibris	19,64	8,05	35,74
Artemis	19,43	8,08	35,58
LG Auckland	20,61	7,45	35,51
Sonyx	19,05	7,99	35,03
LG Arnold	18,42	8,20	34,83
Quincy	16,56	9,04	34,64
Duke	18,01	8,30	34,61
Desperado	17,68	8,23	34,15
Timothy	16,97	8,52	34,01
DK Excited	18,73	7,64	34,01
Corida	17,92	8,04	34,00
Duplo	17,78	8,07	33,91
Sparker	18,27	7,65	33,57
Santana	17,58	7,92	33,41
Keltor	17,93	7,71	33,35
Batis	17,10	7,79	32,68
Jurek	16,90	7,84	32,58
Dominator	16,00	8,23	32,45
Akilah	15,77	8,32	32,41
Sněžka	17,28	7,50	32,29
Corzar	18,47	6,80	32,08
Salute	16,41	7,68	31,77
Tuba	16,72	7,47	31,66
Temptation	16,93	7,36	31,66
Caroline	13,68	7,26	28,20
Ivanka	10,32	6,84	24,00

kde % LA odpovídá procentuálnímu obsahu kyseliny linolové a % ALA obdobně procentuálnímu obsahu kyseliny alfa-linolenové v oleji jednotlivých odrůd. Složení olejů je vyjádřeno průměrnými hodnotami z rozborů za 3 roky v případě nově registrovaných odrůd. Poslední výsledky jsou započteny z nové sklizně. V každém roce jsou analyzovány odrůdy z jednoho pokusného místa. Dvojnásobné započtení obsahu kyseliny alfa-linolenové v rámci indexu „I“ zdůrazňuje menší dostupnost omega 3 polynenasycených mastných kyselin v rámci existujících přírodních zdrojů.

Tab. 3: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách s předpokladem registrace (průměr z let zkoušení 2020 až 2022)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu "I"
	linolové	linolenové	
Crocus	19,03	9,19	37,40
PT303	18,54	8,96	36,46
Lessing	19,28	8,33	35,95
LG Austin	17,96	8,27	34,50
Status	18,67	7,69	34,05
DK Exaura	18,50	7,68	33,86
Romeo	17,22	8,21	33,64
Manhattan	17,93	7,74	33,42
PT302	16,99	7,89	32,77

Poděkování:

Príspevek vznikl za finanční podpory z prostředků Ministerstva zemědělství ČR v rámci projektu „Jak se lépe orientovat v problematice tuků“.